

Publicerad 27 apr 2007 09:02

SVT satsar på bättre ljud

Nu ska det bli lättare att höra vad som egentligen sägs i Sveriges Television. Medarbetarna ska bli bättre på bakgrundsljud.

I SLUTET AV ÅRET ska SVT ha tagit fram riktlinjer för hur man bättre ska höra vad de säger i programmen. Just dålig hörbarhet överskuggar alla andra klagomål programbolaget får, säger Jan Hermansson, ledare för SVT:s nya hörbarhetsprojekt.

- Teve är känsla och man får lätt för sig att känslan bara ligger i bilden. Ljud kan förhöja den konstnärliga upplevelsen, men det finns en uppenbar risk för dålig hörbarhet om ljudarbetet är oprofessionellt, säger Jan Hermansson.

En förklaring till att hörbarheten blivit ett allt större problem, säger han, kan vara att ljudtekniker bortrationaliserats. När en sådan förr alltid följde med ut på fältet består ett nyhetsteam i dag bara av en reporter och en fotograf.

UNDER ÅRET SKA SVT därför ordna en rad aktiviteter för att höja medarbetarnas ljudkompetens och medvetenhet om problemet. Ansvar och kontroll är två andra viktiga ledord i arbetet.

- Ansvaret kan ligga på projektledaren, som i sin tur kan delegera det, och innan vi sänder ut ett program ska man kontrollera hörbarheten. Intressant är att göra som BBC, det vill säga att inte lyssna i ett perfekt ljudsystem, utan i en miljö som de flesta har hemma, säger Jan Hermansson.

SVT HAR I MÅNGA ÅR diskuterat hörbarhet på interna seminarier. När sedan Claes Elfsberg började som SVT:s nyinrättade tittarombudsman i januari 2005 lyfte han frågan efter att tusentals människor hört av sig till honom med klagomål om störande bakgrundsljud. Kritiken gäller främst så kallade vardagsfaktaprogram om djur, natur, vetenskap eller kultur. De flesta som klagat är medelålders och äldre, säger han.

- Många beskriver sig som annars normalt hörande. Dels beror det på dåliga ljudbearbetningar, men framför allt på störande bakgrundsljud mixade som en jämn ljudmatta. Professionella ljudtekniker vet att man måste sänka bakgrundsljudet när något viktigt sägs, en vetenskap som är svår att bemästra. I praktiken kolliderar det ofta, säger Claes Elfsberg, som menar att andra programbolag upplevs ha sämre hörbarhet men att de klagande många gånger "har gett upp på dem".

SVT MELLANSVERIGE blev första enhet att agera på Claes Elfsbergs utspel genom att samma vår införa ett cirka två veckor långt totalförbud mot bakgrundsljud samtidigt som tal i sina produktioner. Därefter tog man fram en ljudpolicy för varje program, och detta arbete ligger till grund för de kommande riktlinjerna.

- Medarbetarna chockades först, men i dag är alla positiva till det här och vi får mycket färre klagomål från tittarna, säger Jan Hermansson som också är chef för SVT Mellansverige.

ANTALET HÖRSELSKADADE i landet är över en miljon, enligt Statistiska centralbyrån och Hörselskadades riksförbund. När Lena Adelson Liljeroth (m), som är hörselskadad sedan födseln, tillträdde som kulturminister sade hon att SVT måste bli bättre på att texta sina program. Medan brittiska BBC:s huvudkanaler 1 och 2 textar i stort sett alla sina förstasändningar sedan 2004 textar SVT i dag cirka två tredjedelar. Textningen ska bli bättre, men det är inte det huvudsakliga målet för projektet, säger Jan Hermansson.

Ossi Carp, ossi.carp@dn.se

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.